

Liber

Anselmi

Qua nō intentōne in via ista sit ambulādū innuis ultimo cū dīcis seq̄tur me. Qd tam de gressu corporis q̄ de mētis possum intelligē. Quia mlti nō solū protātes crucē sed et se suspēdetes in cruce te gressu corporis se secuti. Seq̄mūr igit̄ te nō tm̄ gressu bonoz opm̄: fr̄ intentōe cordiū: vt nō solū p̄sideremus qbus opibus nos p̄cesseris. Sz q̄ intentōe feceris: et in hac te seq̄ studeamus. Inuenim̄ aut̄ q̄ i oib⁹ cogitatōib⁹ vobis et factis tuis p̄ncipalr̄ q̄ sieris glām tui p̄ris. Tu ḡ dñe ieu xp̄e dirige intentōem nr̄am vt in oib⁹ glām eius q̄ramus et tuā: nos abnegādo: p̄fū dū: sublimitatē: latitudinem et longitudo nē crucis portādo et ea p̄seuerando ad laudem et glām tuā. Qui cū p̄fer spū sc̄to viuis ac regnas de p̄ oia se. s. amē.

Explcit anselmus de mensuratiōe et laude crucis.

Iniciunt meditationes anselmi.

Omne deus
meus da cordi meo te desiderare: desiderādo querere: q̄rendo inuenire: inueniēdo amare: amādo mala mea redimere: redēpta nō iterare: da dñe de cordi meo penitētie cōpūctōe: spū cōtritōem: ocul' lachryma rū fontē: manib⁹ elemosyne largitatem. Rex meo extingue ī me desideria carnis et accēde vīm tui amoris. Redēptor meus expelle a me spūm supbie et concede mihi ppicius thesauz humilitatis tue. Saluator meus amoue a me furorē ire: et indulge mihi seruū patie. Creator meus euelle a me animi rācorē et largire mihi mentis dulcediem. Da p̄f clemētissime solidā mihi fidē: spēm cōgruam: caritatē pfectā. Rector meus auerte a me animi vanitatē: mentis incōstantiā: cor dis vagationē: oris scurrilitatē: oculo p̄ elationē: vētris ingluviē: obprobria p̄ximoz: sclera detractionum: curiosita-

tis pruriginē: diuitiarū cupiditatē: potentatiū rapinā: inanis glie appetitum ypocrisis malū: adulatioñis venenum. ptemptū inopū: op̄ssionē debiliū: qua ricie ardorem: inuidie rubiginem: blasphemie mortē. Reseca in me temeritatē meo factor: iniquā p̄tinaciā: inqetudinez ociositatē: somnolentiā: pigriciā: mētis ebetudinē: cordis cecitatē: sensus obſtinatōem: mox trutulentā: boni inobedientiā: cōſiliū repugnatōem: lingue effrenatōem: pauper p̄dā: impotentū violentiā: innocētū calūniā: subditoz negligientiā: circa subditos seueritatē: aduersus domesticos impietatē: erga pri mos duriciā. Deus meus misericordia mea oro te p̄ dilectū filiū tuum da mihi opa misericordie: pietatis studia: cōpati afflictis. Subuenire egenis: succurre miseris: cōſulere erroneis: cōſolari mestos: releuare opp̄ſſos: paupes recreare flebiles refouere: dimittere debitoribus p̄cē in me peccatib⁹: odientes me diligere. p̄ malis bona reddere neminē despicerē: honorare: bonos imitari: malos cauere: v̄tutes amplecti: vīſia reſcere: in aduersis patientiā: in p̄ſperis cōtinētiā: custodiam oris: et oſtū circūstantie labijs meis: terrena calcare: celestia siti re. Ecce plasmatoz meus multa rogaui cū nec pauca p̄merui. Fateor heu: fateor nō solū q̄ postulo nō debent bona: s̄ multa mihi debent et exquisita supplicia. Animant me publicani meretrices et latrones q̄ a faucib⁹ hosti momētane eruti: ſubibus recipiunt pastoris. Tu enim oīm factor: de licet in cūctis tuis sis mirabilis opibus: mirabilior tamē in vīſeribus crederis pietati. Enī de te met p̄ quēdā tuū dixisti: miseratōes eius super oīa opa eius et q̄si de singulo loquētem de vniuerso p̄plo tuo dixisti p̄fidē misericordiā meā nō disp̄gā ab eo. Nullū enī sp̄nis: nullū abicis: nullū phoreſcis nisi q̄ te forte amēs exhortuerit. Er-

Reditationes anselmi

go nōmō nō irat^o pcutis: sⁱ te irritatib^o
dona si quiescerit tribuis deus meus cor
nu salutis mee et susceptor me^o. Ego in-
felix te irritauⁱ: ego malū corā te feci: fu-
rorē tuū puocauⁱ: irā pmerui: peccauⁱ et
passus es: deliq^t et adhuc susties. Si pe-
nitet p̄cis: si reuertor suscipis: insup dū
differo p̄stolarⁱ. Ne uocas erratē: iuitas
repugnē excitas torpētē aplecterⁱ rede
unte doces ignoratē: meretē mulces: ar-
ua suscitas: p^o lapsū repas peteti largi-
ris: q̄renti inueniris: pulsanti apis. Ec-
ce dñe de^o salutis mee qd oponā nescio
qd rūdeam i^gro: nullū cōfugiū: nullum
ste patet latibulū. Ostendisti bene vi-
uēdi viā: dedisti gradie^d scientiā: mina-
tus es mihi gehennā: et pollicitus es pa-
radisi gl̄iam. Hūc p̄ miaⁱ et totius cō-
solationis cōfige timore tuo carnes me-
as: q̄tenⁱ que minaz metuendo euadā
et redde mihi ppicius leticiā salutarⁱ tui
vt q̄ sp̄des diligēdo p̄ticipē. Fortitu-
do mea dñe firmamētu^m meū deus et refu-
giū meū et liberator meus suggere quid
de te cogitē doce q̄bus sermonib^o inuo-
cem: de quibus opibus te placere Scio
nāqⁱ scio vñ quo placaris: et aliud qd
nō sp̄nis: est vtiqⁱ sp̄s cōtribulatus ti-
bi sacrificiū et acceptas cor cōtritū et hu-
miliatiū His me deus meus adiutor me-
us dita munerib^o. His h̄ inimicū muni-
ptectionibus hoc de flaminis vitioz p̄-
sta refugii: h̄ a desiderioz passionibus
pande pius refugii fac dñe xtus salutis
mee ne sim i eo^z ordie qui credūt tpe: et
recedūt tēptatōis tpe. Ob umbra caput
meū in die belli: esto spes mea in die af-
flictōis mee et salus in tpe tribulatiōis
mee. Ecce deus illuminatio mea: et salus
mea: rogaui quibus egeo intimaui: q̄ ti-
meo: sed remordet me cōsciētia: reprehē-
dūt me cordis secreta: et q̄ amor mīstrat
timor dissipat: zelus incitat: metus incre-
pat. Acta vice fortitudiez sⁱ tua iugiter
pietas fiduciā. Tua hortat benignitas

mea dehortat malignitas: et vt veri^o fa-
tear occurrit memorie fantasmatā pec-
catorⁱ: q̄ reuerberat aciem v̄l audaciam
p̄sumentiū aio^z. Enī odio q̄s dign^o
sit q̄ frōte grām reqⁱ: it cū pena debet: q̄
temeritate gl̄ia poscit lateſcit iudicem:
q̄ postposita satisfactōe delicti p̄mīs q̄
rit honorari. Regi insultat obnotiⁱ sup-
plicio q̄ flagitat donari in debito p̄mio:
et dilecti p̄tis affectū stultus exacerbat fi-
lius: q̄ post illatas cōtumelias aī peni-
tudiem hereditatis usurpat celſtudiez
qd mi p̄f me egisse recolo: merui mortez
et peto vitā: cōmou regē meū: cuius im-
pudens nūc inuoco auxiliū: tempsi iu-
dicū iudicis: quē temere postulo adiu-
torē: insolēs rēnui audire patrē quez de-
mū p̄sumo h̄fe tutorē. Heu mihi q̄ sero
venio: heu heu q̄ tarde festio: heu quia
curro post vulnera dēdignatus incolu-
mis: p̄cauere iactaⁱ: neglexi p̄spicere
tela: mō sollicitor de morte vicina: vul-
neribus influxi q̄ scelerā scelerib^o adde-
re nō timui: recēti tabe cicatrices respī:
q̄ p̄sca flagitia modernis inqnatōibus
reciprocaui: et q̄ diuina solidauerat grā
vel medicina mea dissoluit purigo fre-
netica. Cutis que supducta vulneribus
morbū celauerat: sanie erūpente putru-
it: q̄ iterata iniqtas p̄cessā mīam exina-
niuit. Floui q̄pe sc̄ptum. In q̄cūqⁱ die
iustus peccauerit oēs iusticie eius in ob-
liuīcē erūt. Si iusticia aboleⁱ iusti ruen-
tis: q̄pto magis petōis in idipm ruētis.
Quotiens vt canis redū ad vomitū et
vt sus petū volutabyz: fateri mihi itaqⁱ
et recordari impossibile est qd mortaliū
hoies peccare ignoratēs docui: volenti-
bus delinqre p̄suasi: resistētes coegi vo-
lentibus cōsensi: qd sane gradientes in
laqueum duxi: viam querentib^o foueaz
retexi: mala patrare nō horrii: obliuisci
nō metui. Sed tu iuste iudex signasti q̄
si in sacculo pecunia p̄ctā mea: et obfua-
sti oēs semitas meas et cunctos gressus

t

Liber

meos dinumerasti: tacuisti sēp: siluisti:
patiens fuisti: **V**ec mihi dcmū loqueris
q̄i parturiens deus deoꝝ dñe p̄stabilis
sup nequitiam: noui qꝫ manifest⁹ veni-
es: noui qꝫ nō semp silebis cū in conspe-
ctu tuo ignis exardescet ⁊ i circuitu tuo
tempestas ingruerit valida: cū aduoca-
ueris celū de sursum ⁊ terrā discernere
plm tuū **E**cce tot milibus populoꝝ nu-
dabunt oēs iniqtates mee: tot agminis
bus patebūt sclera mea nō solū actuū
sed etiā cogitationū simulq; locutionū
tot iudicib⁹ inops astabo q̄tquot me p̄-
cesserūt in bono ope tot arguentib⁹ con-
fundar quotquot mihi p̄buerūt sāctavi
uēdi exempla: tot vincar testib⁹: q̄t me
nouerūt p̄ficius sermonibus sepeq; imi-
tādos iustis mihi dederunt actōnibus.
Dñe mi deus nō suppetit qđ dicā nō oc-
currat qđ respondeam: ⁊ ecce iā illi in-
sum discriminū: v̄get me cōsciētia: cru-
ciant cordis archana: coartat auaricia:
accusat supbia: cōsumit inuidia: inflam-
mat p̄cupiscētia: incestat luxuria: deho-
nestat gula: cōfutat ebrietas: deractio
laterat: ambitio supplat: rapacitas ob-
iurgat: discordia dissipat: ira pturbat:
leuitas deicit: torpor op̄iimit: ypocrisia
fallit: adulatio frangit: fauor extollit ca-
lunia pūgit. **E**cce liberator meus degē-
tibus iracūdis. **E**cce cum quib⁹ vixi a
die nativitatis mee quibus studui q̄bus
fidē seruauī ipsa me studia q̄ dilexerim
damnāt: que laudaueram vituperant,
Ibi sūt quibus acq̄ cui amici: quibus' pa-
rui mḡi: quibus seruui dñi consules q̄-
bus credidi: ciues quib⁹ cohabitauī: do-
mestici quibus consenui. **I**te mihi rex
meus ⁊ deus meus: qꝫ incolatus meus
plongatus est. **V**e mihi illuminatō mea
quia habitauī cū habitantib⁹ cedar ⁊ cū
scūs dixerit multū q̄to magis ego inse-
lix dicere possū nimis incola fuit anima
mea: firmamentū meū nō iustificabitur
in cōspectu tuo oīs viuēs. **S**p̄s mea n̄

Anselmi

est in filiis hominū: quē sī remota pietā-
te iudicaueris iustū inuenias ⁊ nisi pre-
ueneris miserādo impiū nō erit quē gli-
fices pium. **C**redo nāq; salus mea q̄ au-
diui quō benignitas tua ad penitentiā
me adducit: turris fortitudinis: sonue-
rūt necessaria mihi tua labia: nemo pōt
venire ad me nisi pater qui misit me tra-
xerit eū. **E**nīero qꝫ instruxisti me tāta-
q; ppicius institutōe formasti totis me-
dullis cordis toto adnisi mētis te ōps
p̄ cuꝫ dulcissimo puerō: teq; dulcissima
p̄les cū sērēissimo inuoco paraclito tra-
he me quaten⁹ post te currere in odoꝫ
vngētorꝫ tuorꝫ delecter. **N** magna do-
mine de⁹ meus multitudo dulcedis tue
quā abscondisti timentibus te. **A**bscon-
disti quia cōseruasti nō qꝫ abscondisti.
Abstulisti cū ea magis m̄tiplicasti **G**o-
let aliquī qđ abscondit⁹ diligentius inue-
stigari ⁊ inuentū artius armari: dilata i-
te nō minuunt⁹ sī magis crescūt deside-
ria. **N**ō est q̄ tuus amor trāsitorius sed
eternus: **Q**ui te diligūt nō tepescūt sed
seruescunt nō est tu⁹ amor otiosus: me-
moria tua sup mel dulcis: meditatio de-
te plusq; cibus suauis: de te loqui plena
est refection: te nosce pfecta cōsolatio: ti-
bi adherere vita eterna: a te separati mori-
ppetua: fons viuus his qui te sitiunt es-
ca indeficiens q̄ te esuriūt. **S**olia te q̄ren-
tibus gaudium inuenientibus: odor tu-
us suscitat mortuos: respectus curat eg-
tos: lux tua oēm fugat caliginē: visita-
tio tua cūctam repellit tristiciam: nullus
apud te meror: pcul a te oīs dolor: nlla
tecum mesticia: nulla indigentia: nulla
vbi necessitas: nulli boni inē difficultas
nunq; ibi tenebre nec terror: nominatur
gehennē: nulli⁹ noctis terra cecitas: nec
tumultus imp̄obitas: nūq; famis: sitis:
q; inopia frigoris nec estus circa te mo-
ratur penuria: nō inualitudo corporis:
p̄suis nec corruptio mentis: nō zel⁹ ne-
q; contētio: nec oīno ambitio illinc: ab ⁊

Reditationes anselmi

est sollicitudo finis et cura mortis: labor senectuti. laguor et rigor ibi nescitur passio aeris et varietas tuis. Hec est ei magna multitudo dulcedis tue domine quam abscondisti timetibus te: sed pfectisti sperantibus in te. O quam bona absconsio quod efficit pfectio: non enim hec absconsio estimatur pditio sed magis conservatio quod fit pfectio. O gloriose rex quod vera sunt tua iudicia iustificata in semetipsa vere desiderabilia super aurum et lapidem preciosum multum utique et dulciora super mel et fauus. O vita mea deus meus rogo te per nomine redemptoris mei dilecti filii tui largiri propicius ut custodi ea cognoui namque quia in custodi endis illis retributio multa. Gloria mea deus meus abscondis thezaurum tuum ut incites cupidum: recordis margaritam ut augeas querentis amorem: differs dare: ut doceas petere: dissimulas audire petentem ut facias pseuerantem. Postremo incipientibus querere permittis ut non nisi vere pseuerantibus salutem tribuis: quod planus iudicat illa flebilis quem tuum in sepulcro natum christum inter mortuos querbat viuum durantibus adhuc tenebris quam accederas ut quereret sed querenti dispebas ut pseueraret: pseueruit sperans: et spauit pseuerans. et quod in spe pseuerauit videre te meruit beatavissimo et plena exultatō o summum gaudium et consummatum desiderium desiderabilis vultus iocundus aspectus. O spes et felix pseuerantia nisi enim speraret non pseueraret et nisi pseueraret spei fructu non perciperet. Sic enim deus meus misericordia mea absconderis timentibus te: ut inueniaris sperantibus in te: sic elongaris querentibus ut appropinques pseuerantibus. Qui elongant se a te peribunt: qui autem expectant te non confundentur. Qui timet te sperent in te quod pector et adiutor eorum es. Per timorem venisti ad amorem. Timetulus es: ut dominus amandus. ut per timorem tuum sanctus permaneat quod secundum permanere facit quos possidet. Nihil de-

est timetibus te: quod oculi tui super eos et avares tue in preces eorum. Misericordia mea et refugium meum susceptor meus et liberator meus sic timorem adhibe in ihu amo rem subinferas: sic irrogas metum ut tui augeas desiderium: sicque me principem timentium te ut et custodientium mandata tua facias ut per timorem fuitutem ad amoris pertingere merear gloriam. Inuoco te deus meus inuoco te quod propter eos omnes inuocamus in uocantibus in veritate. Tu enim veritas es: doce me quod clementia tua sancta veritas inuocare quod quoquo hoc fieri opteat nescio sed doceri a te beatam veritas humiliter imploro. Abs te sape desipe est: te vere nosce pfectum est scire. Erudi me o divina sapientia: et doce me legem tuam. Credo sane: quod quem tu erudieris beatus es: et de lege tua docueris eum. Desidero inuocare te quod quod oculi ut fiat in veritate. Quid est in veritate vocare veritatem nisi in filio patrem. Ergo sancte pater sermo tuus veritas est principium verborum tuorum veritas. Hoc quippe est verborum tuorum est principium et in principio erat verbum. In ipso principio te sumum adoro principium in ipso veritatis verbo te pfecta inuoco veritas quod in ipsa tandem dirigas me: et doceas in veritate. Quid enim dulcius quam genitor in nomine unigeniti exorare psem: recordatōe filii ad pietatem flectere: regez carissime plures denotatōe mitigare. Sic rei solēt carcerebus eripi: sic in captiōe vinculū liberari sic tristem capitōe excipientes sententiam non solum vitā sed insuper nācisci insolitam gloriam: dumō iratis pluribus dilecte plures intumauerint caritatem. Sic delinquētes fuuli euadunt supplicia dñorum dum per eis interuenit dulcedo filiorum. Sicut p̄ opes per omnipotentis filii tui postulo caritatem: educ de carcere aliam meā ad confitēdus nobis tuo: libera me a vinculū peccatorum per coeterū tibi unicum flagito natum: mecum cuiuslibet merita letabilē minant sente-

Liber

tiam p̄ciose ad dexteram tuā conseden-
tis plis interpellatiōe restaura! placat^o
ad vitā q̄s aliū enī dirigā intercessorē p̄
me tibi nescio : nisi hūc qui est peccatis
n̄ris ppiciatio q̄ sedet ad dexterā tuām
q̄ etiā cōi sibi gl̄a pietatē tuā interpellat
p̄ nobis . Ecce aduocatus meus apud
te deū t p̄fem ecce p̄otifex sūm^o: qui nō
eget alieno expiari sanguine q̄r p̄po ful-
get p̄fusus crūore . Ecce hostia sc̄tā bñ-
placēs t pfecta in odoře suavitatis t ob-
lata t accepta . Ecce agnus sine mac̄la
qui se corā condētibus obmutuit: q̄ plaz-
gis cesus: spūtis illitus p̄bris affect^o os
suū nō aguit . En qui peccatum nō fecit
pt̄m̄ n̄ra ptulit: t languores n̄ros suo li-
uore sanauit . Aspice pie pater p̄yssimū
filiū tuū p̄ me tā impio passum: respice
p̄ clemētissime cū qui patit^o : t reminis-
cere benign^o p̄ quo patit^o . Nōne hic est
ille innocēs mi dñe quēyt seruū redime-
res:filiū tradid isti:nūquid nō auctorvi-
te hic est: qui vt ouis ad occisionē duct^o
tibiq̄s obediēs v̄sq̄ ad mortē fact^o. atro-
cis nō timuit necis subire genus . Reco-
le totius salutis dispositioz quia hic ip̄e
est quē et si ex tua x̄tute genuisti: mee tñ
infirmitatis p̄cipē fieri voluisti: vere h̄
est tua deitas q̄ meā induita naturā cru-
cis ascēdit patibulum: qui assūptaq; car-
ne triste tulit suppliciū . Reduc de^o me^o
oclos maiestatis sup opus ineffabil^o pie-
tatis:intuere dilecte natū toto coro:pe ex-
tensum terne m̄ manus innocuas pio ma-
nantis sanguine: t remitte placatus scele-
ra que patrauerūt manus me . Considera
latus crudeli fossum cuspidē: t reno-
ua me sacrosācto fonte illo quē inde flu-
xisse credo . Vide immāclata vestigia q̄
nō steterūt in via p̄tōz sed sp̄ ambula-
uerūt in lege tua diris confixa clavis et
p̄fice gress^o meos insemitis tuis: fac me
odio habere oēm viam iniqtatis: viam
iniqtatis misericors amoue a me . facq; me
ppicius viam x̄tatis eligere . O

Anselmi

te rex seculoř p̄ hūc redemptorē meum
fac me currere viā mandatorū tuoř vt ei
valeā spū vniri qui nō horruit mea car-
ne vestri . Nunqđ nō attendis pie pa-
ter adolescentis filij carissimū caput ni-
uea ceruice deflexa: p̄ciose resolutum in
morte . Aspice mitissime cōditor dilecte
sobol̄ hūanitatez t miserere sup infirmi
plasmatis debilitatē . Landet nudatuř
pectus: rubet cruentū latus: tensa arent
viscera: decora lāguēt lumia regia pal-
lent ora. p̄cera rigent brachia: pendent
crura marmorea: rigat terebratos pedes
sācti sanguinis vnda . Specta gliose ge-
nitor: gratissime plis lacerata membra
t memorare benignus que mea est sub-
stantia . Conspice dei hominis penaz et
reuela p̄diti hois miseriā: vide redemp-
torū suppliciū t remitte redēpti delictūz
Hic ē dñe mi quē p̄pter peccata populi
tui peccasti licet ip̄e sit dilect^o in quo tibi
bñ cōplacuisti Hic est ille innocēs i quo
dolus inuēt^o nō est t tñ cū iniq̄s reputa-
tus est . Quid cōmisisti dulcissime puer
vt sic iudicaret^o qđ cōmisisti amātissime
iuenis vt sic tractareris . Quid scelus
tuū que noxa tua que causa mortis q̄ oc-
casio tue dānationis . Ego enī sum tui
plaga doloris: tue culpa occisionis: ego
tue liuor passionis: tui cruciatus labor.
Ego tue mortis meritū tue vindicte fla-
gitū . Om̄mirabilis censure p̄ditio: t in-
effabilis misterij dispositio peccat iniq^o
t punitur iustus: delinq̄t reus t vapu-
lat innocēs: offendit impius: dānat pl^o
qd̄ meref malus. patitur bon^o . Quod
perpetrat seru^o exsoluit dñs . Quod cō-
mittit homo sustinet de^o . Quo nate di
quo tua descēdit humilitas: quo tua de-
flagrauit caritas: quo p̄cessit pietas: q̄
excreuit benignitas: quo tuus attigit a-
mor: q̄ peruenit compassio ego enī iniq̄
egi tu pene multaris . Ego facinus ad-
missi tu vltione plecteris: ego crīmē edi-
di tu tortore subicere: ego supbiui tu hu-

Meditationes anselmi

miliaris: ego tumui: tu attenuaris: ego
inobedientis extiti: tu obediens pri scelus i.
obedientie luis: ego gule parui: tu me-
dia afficeris: me ad illicitum rapuit con-
cupiscetia ardore te pfecta caritas dicit
ad crucem. ego psumpsisti vetitum tu subi-
sti ecclae: ego delector cibo: tu laboras i
patibulo. Ego fruor delitiis: tu lanias
clavis. ego pomam dulcediez tu fellis gu-
stas amaritudiem: mihi reus ridens co-
gaudet eua: tibi pie plorans copatitur
Maria ecce rex gloriose: ecce ipsietas mea
et claret tua pietas: en mea iniusticia et
tua liquet iusticia. Quid de me et rex
meus. Quid retribuam tibi pro oibus que
retribuisti mihi. Non enim inuenire potest in
corde hominis quod dignum talibus referat
premios: nunquam potest sagacitas machina-
rum humana tui coparet miseratione diuina
necessitate creature molliri officium quo iuste
creatores recopenserent pedium. Est autem
natus dei in hac tua admirabili dispositio-
ne tui mea fragilitas in aliquo suppe-
ditet. Si tua visitatioe copuncta mens
carnem suam crucifigat cum virtutibus et concu-
piscientiis. Et si hoc a te conceditur quod si
iam tibi incipit compatibilis viuere. quod et
tu pro peccatoribus dignatus es mori sic
quod per interiorum victoria te duce armabit
ad exteriorum palmarum qua deuicta persecu-
tione spirituali non ferat per amore tuo sibi
a gladio materiali. Ita exiguitas conditionis
si tue complacat pietati magnitudini valebit per viribus respondere conditoris. Et hoc celestis medicinae bone
iesu: hoc cui antidotum amoris. O te per
antiquas misericordias tuas infunde meis
visceribus ut reiecta vipe contagionis
labe reintegret me incolumenti pristine
quo gustato nectare tue suavitatis faciat
me illecebrosa mundi prospera toto af-
fectu despicer: et nulla eius aduersa per
te formidare: memoremque perpetue nobilita-
tis per fastidiam ventos huius transitorij
timoris. Nihil queso sine te mihi dulce-

scat: nil coplaceat: nil preciosum: nil preter
te mihi arrideat speciosum vilescat ob-
secro abste mihi oia: sed descat vniuersa
quod tibi aduersum est: et mihi molestum sit
et beneplacitum indeficiens desiderium: te-
deat me gaudere sine te et delectet me tri-
stari pro te. Sit mihi nomine tuum refocilla-
tio et memoria tua mea consolatio: fiant
mihi lacrime mee panes die ac nocte tu-
as inuestigando iustificantes sic bonum
mihi lex oris tui super milia auri et argenti
sit obedire tibi amabile resistere execra-
bile. Rogo te spes mea pro oibz pietates
tuas ut propiciari oibus iniquitatibus
meis. Adaperi aures meas mandatis tu-
is et ne declines flagito pro nomen sanctuz
tuum in terra malicie cor meum ad excusa-
das excusatones in peccatis. Peto etiam
pro admirabile humilitate tuam non veni-
at mihi pes supbie et manus peccatoris
non moueat me. Ecce opus de patre do-
mini mei dispone benignus quo mihi mis-
seraris: quod quicquid preciosius inueni deuo-
te tibi obtuli quicquid carius reppi suppli-
ter praetului. nihil mihi reliquum tue ex-
posuerum maiestati: nihil iam superest quod
adiciam quod totum tibi delegauim spem me-
am. Directi tibi aduocatum tuum di-
lectum filium: miseri gloriosam progeniem in-
ter me et te meditorem. Misisti inquit inse-
cessorem pro quem confido veniam: misisti ver-
bis quod per me dixi missum factis enumeraui
sanctissime tibi sobolis morte quam
per me fuisse credo propebam. Credo a te
missam deitatem nostram suscepisse huma-
nitatem in qua dignum duxit vicula alas
spuma irrisionesque proferre: nec non
crucem claususque suscipe. Hanc olim in-
fantie vagitibus demolita pueritie pan-
nis astrictam: sudoribus vexatam: ieui-
nus macerata: vigilus afflictus: itineri-
bus fessam post affectam flagris: lacera-
tam supplicis: deputata cum mortuis.
ditatam vero gloria resurrectionis celorum
gaudium induxit et in dextera tue celitu-

Liber Anselmī

dinis collocauit.

Tu placatio mea et ppiciatio mea h. intende pius quo genueris filiu et quem redimeris seruu hic aspice factor et ne despicias facturam: amplectere serenus pastore: et recipe misericors allata prop. is humeris ouem. **H**ic ipse est fidelissim pastor ille q dudu errabudam ouem p abrupta montu precipia valliu multis quesierat: varijsq laborib quiq iā morieti iā p longa exilia deficienti tādē in uente gaudēs se supponit et miro sibi ad nisu caritatis in nixā de cōfusionis abis soleuauit: pīsqz coastrictā cōplexibus ad nonagintanouē vñā que pierat dep tauit ouē. **E**cce dñe mi rex oþs deus ec ce pastor: bonus refert tibi ouem quā cō missisti ei. Suscepit te disponente ad sal uanduz hoiem quem tibi restituit omni labe imunē ecce tibi tuū carissimus plas mo filius recociliat: qd a te pcui devia uerat: en gregi tuo mis pastor: reformat qd p̄do violentus abegerat reddit tuis conspectibus seruu quem sua p̄pa fece rat cōsciētia fugi tm: vt qui p se penam meruit p factorē mudi mercatur veniaz quiq p culpis suis spabat gehennā tāto duce iam cōfidat reuocari ad p̄iam. **P**otui p me te sācte pf offēdere: s non potui p me te mihi placere: factus ē ad iutor meus tuus dilectus filius meaz p ticipans humanitatē vt curaret infirmi tatem quaten? vñ culpa emiserat offen siōis inde tibi immolare sacrificiū lau dis: meqz p hoc iue redderet pietati pla cabilem q sedēs ad dexterā tuā sēp mee substātie ostēderet eē cōsortē. **E**cce spes mea: ecce tota fiducia. **S**i me p mea: vt dignū est despicias iniquitate respice sal tem misert in me p dilecte lobolis cari tate: in filio attende qd ppiceris i ser uo. **G**ide carnis sacramentum et carnis remittere reatum recole qd bonus p̄p̄sus est filius et obliuiscere qd mal opatus est seru: qtiens beate plis tibi sau

tia patēt vulnera delatescāt obsecrovul nera in ea: qtiens rubet precios saguis pio de latere deleat suppicio tabes mee pollutōis: et qz te caro lacesciuit ad iraz caro te inflectat pco: ad misericordiam: vt sicut me caro seduxit ad culpas: caro deducat ad veniam. **A**ultū q̄pe est qd mea meref impietas: lōge aut maius ē: qd redemptoris mei poscit pietas: mag na ei ē mea iniusticia: m̄lto x̄o maior redemptoris mei iusticia. **O**to enī supe rior ē deus hoie: tāto mea malicia ē infe rior bonitate eius: vt qualitate ita etiā quātitate. **Q**uid enī delinqre posset hō quod non dei filius redimeret fac̄ hō. **Q**ue tm̄ supbia tumerz quā nō tāta bu militas sterneret. **Q**uid nā ēēt morti im periū qd nati dī nō destrueret cruci sup plicū. **M**imirū de⁹ meus si eq lance ini quitas peccatis hominis et redimenti ḡa liberef auctoris: nō tm̄ oriens dicat ab occidēte seu inferior sup̄fernus a summo celi cardine q̄ptis pietas redē ptoris supat maliciam peccatoris.

Jā lucis optime creator iā culpis ig sce meis p dilecti filij tui laboribus im mēsis. Jam queso eius pietati mea im pietas eius modestio mea pueritas et māsuetudini donec ferocitas. Jam sua humilitas meā supbiā: patiētia ei⁹ meā im patientiā: benignitas duriciā: obedi entia in obedientiam: trāquillitas in ge tudiem: dulcedo amaritudiez: suauitas irā: caritas lucrificet crudelem obli scia. **J**ā diuini amor numis pfis emipo tentis plisq beatissime sc̄tā cōicatio pa clite sc̄tē sp̄us merentiū clemētissime cō solator sp̄us alme iam cordis mei pene tralibus potenti illabete xtute: et tene brosa queq neglecti lucis latibula lumi nis corusti fulgore pius inhabitator leti fica: tuiqz roris habudatia longo ardi tatis marcescentia squalore visitādo se cūda. **S**aucia interioris hominis archa na tui amoris iaculo: et repentis secoris

Meditatio sc̄ti anselmi de redēp.ge.hu.

medullas flaminis salutarib⁹ penetrādo succende: sancti⁹ feruoris igne illustrando mentis ⁊ corporis vniuersa de pasce. **P**ota me tue voluntatis torrente ut iam nil mundanoꝝ degustare libeat venenata dulcedinis. **J**udica me ⁊ dicerne de gente non sancta causā meam. **D**oce me quia deus me⁹ es tu facere voluntatem tuam. **C**redo ergo quemcunq; inhabitaueris in eo patris ac pariter sibi domicilium condis. **B**eat⁹ q; te merebitur hospitē habere quō p; te pater ⁊ filius apud eū facient mansionem. **G**eni iam benignissime dolentis anime consolator in opportunitatibus ⁊ tribulatiōnibus adiutor. **V**eni mūdator sceleris: curator vulneris. **V**eni fortitudo fragilium: relevator labentium. **V**eni doctor humilium: destructor supborū. **V**eni orphanoꝝ pius pater. **C**onsolator misericordum. **V**iduarum dulcis iudex. **V**eni spes paupm: refocillator defitientiū: **V**eni sydus nauigantium: portus naufragatiū **V**eni oīm viuentium decus singulare. **M**orientiū vnicā salus. **V**eni sanctissime spirituū veni ⁊ miserere mei. **A**pta me tibi ⁊ condescende: ppicius mihi vt mea tue magnitudini exiguitas: tuoꝝ robori mea imbecillitas fm tuaꝝ multitudinem cōplateat miseratōi. **P**er ielū ⁊ cōserere domine famulis ⁊ famulab⁹ tuis. **A** ⁊ dirige actus eorum quontidie in bonum ⁊ omnia peccata eorū dimitte: ⁊ mitte in cor eorū talem intellectum: vt extoto corde tibi fideliter seruant ⁊ tibi placeant: et oī tpe ſi tuo ſcō fuitio pmaneāt. **P**er tē amulos ⁊ famulas tuas q;s domine fr̄es ⁊ sorores meas omnes: q;s debitores meos corpore pariter ⁊ mēte purifica vt in tua inspiratōe cōpuncti norias delectatiōes vitare p̄ualeant. **P**er dūm nūm ielum christum dignus est mercenarius vel operari mercede sua orōibus tuis credit ⁊ optat

iugari ⁊ sarcia p̄tōꝝ a te subleuari **P**er. **E**xpliūt meditationes anselmi. **I**ncepit meditatio sc̄ti anselmi de redēptōe generis humani.

A nua christi

Ana aia de graui morte suscitata ania de misera seruitute xp̄i sanguine redēpta ⁊ liberata. **E**cita mentē tuā. memēto resuscitatōis tue. **R**ecogita redēptionē ⁊ liberationem tuam. **R**etracta vbi ⁊ quo sit virtus redēptōis tue. **V**ersare i meditatōe eius. **D**electare i cōtēplatōe ei⁹. **E**cute fasti dū tuū: fac vīm cordi tuo. **I**ntēde in h̄ mēte tuā. **S**usta bonitatem redēptoris tui. accēdere i amore saluatoris tui. mā de fauī xboꝝ. **S**uge plus q;s melicū sapore. gluti salubrē dulcorē: mande cogitando. **S**uge intelligēdo. gluti amādo et gaudēdo: letare mandendo. **B**ratulare sugēdo. **J**ocūdare glutiedo. **T**ibi ḡ ⁊ q; est xtus ⁊ fortitudo saluatoris tui. **L**erte christus te suscitauit. **I**lle bon⁹ sāmaritan⁹ te sanauit. **I**lle bon⁹ amicus per oīa sua te libtrauit xp̄us in q;. **E**rgo virtus saluatōis tue xtus est xp̄i. Utiq; cornua i manib⁹. **I**bi abscondita ē fortitudo ei⁹. **C**ornua quidē in manib⁹ eius quia brachijs crucis cōfixe sūt man⁹ ei⁹. **Q**ue aut̄ fortitudo in tanta infirmitate. **Q**ue altitudo in tāta humilitate. **Q**uid venerabile in tanto contēptu. **S**z certe iā absconditū q; in infirmitate ideo celastū q; in humilitate. **I**deo occultū q; i cōtemptu. **O** fortitudo abscondita: hoīem in cruce pendētē suspēdere mortē eterñā. **G**enus humanū p̄mente hoīe in ligno confixū defigere mūdū ppetue morti affixū. **O** celata potestas hominē dānatū cū latronib⁹ saluare hoīes dāpnatos cū demonib⁹ hominē patibulo extēsū aia trahere ad seipm. **O** virt⁹ occulta vnam animā emissam de corpore innumerabiles extrahere de inferno ho-

t iiiij